

TØR VI ELSKE

Det Danske Teater

Sæsonen 1980-1981

Lidt om aftenens dramatiker

Som mange af Amerikas bedste humorister og skuespillere er *Neil Simon* født i Bronx, en forstad til New York. Det skete 4. juli 1927. Han voksede op i fattigdom og barndommen var langt fra lykkelig. Hans far, der var skrædder, var tyrannisk, umulig at gøre til pas og sjælden hjemme. Hjemmet var i evig opløsning, faderen forsvandt i perioder og overlod til moderen at

sørge for familiens underhold. – »Det værste var«, har Simon selv fortalt, »at jeg ikke voksede op i eet splittet hjem, men i fem. En gang var vi i så store vanskeligheder, at vi som lejere tog imod nogle slagtere, der betalte huslejen i lammekoteletter«.

For at komme væk fra den hårde og fjendtlige stemning i hjemmet gik den unge Simon i biografen og så filmlystspil. Simon begyndte at skrive for at slippe ud af ghettoen. Mens han passede sin militærtjeneste, arbejdede han samtidig på en avis, skrev radioshow's til forsvarret og tog aftenkurser i forfatterlære.

Efter endt militærtjeneste fik han et job i Warner Brothers korrespondanceafde-

ling. Men om natten skrev han manuskripter til TV sammen med sin ældre bror Danny. Som 19-årig kunne han stolt kalde sig »professionel forfatter« og blev ansat hos radiokanalen CBS til at skrive komedieserier. Derefter skrev han en TV-serie, der gav ham mere berømmelse og flere penge.

»Men efter nogle år følte jeg, at jeg måtte holde op ved TV«, siger Simon selv. »Jeg traf mange ældre TV-forfattere, som beklagede sig over, at deres agenter aldrig kunne skaffe dem det rette job – en film eller et Broadway-show. Jeg forstod, at hvis jeg skulle komme videre, havde jeg kun mig selv at stole på. Så jeg begyndte at skrive på »Come Blow Your Horn« om

aftenen og i weekenden. Dels for at øve mig, men også i troen på, at det virkelige skulle blive en teaterforestilling. Den tog mig tre uger at skrive, og så tre år at skrive om, efter at den var blevet afvist af alle, inklusive postbudet».

Stykket blev til sidst en så stor succes, at Simon kunne opgive sit faste arbejde for TV og nu udelukkende koncentrere sig om at skrive for teatret. En enestående karriere i amerikansk teaterhistorie var indledt.

Privat har Neil Simon altid levet et stille familieliv med sin kone Joan og deres to døtre. Han har selv fortalt, at hans liv egentlig først begyndte, da han giftede sig. Det var et sjældent lykkeligt ægteskab, og de to ægtefæller var næsten altid sammen. To måneder før deres 20 års bryllupsdag døde Joan af kræft. Efter hustruens død, som var meget svær at komme over, flyttede Simon til Californien. Aftenens skuespil »Tør vi elske« er inspireret af Simons private oplevelser, og handler om, hvor svært det er at komme sig over et stort tab og begynde på et nyt liv.

»Chapter Two« (2. kapitel), som er den amerikanske titel, havde premiere i december 1977 på Broadway og blev en kæmpesucces, der gik over 800 gange i træk på samme teater. Af amerikanske kritikere udnævnt til Simons mest modne og fineste komedie hidtil.

Aftenens skuespil er blevet filmet, og vises for øjeblikket i danske biografer under titlen »Et nyt Kapitel«. Simons 2. hustru, skuespillerinden Marsha Mason, spiller her »sig selv«, skuespillerinden Jennie.

Simon om Simon

Det bedste jeg kan ønske mig er, at de mennesker, der kommer ud af teatret efter at have set et af mine stykker, føler sig en lille smule rigere end da de gik ind.

Jeg kan godt høre, at det lyder pretentiøst, men jeg vil helst opfattes som en mand, der skriver menneskelige komedier. En af de vigtigste ting, jeg har lært, er at gøre mine personer sympatiske, selv om jeg skal afsløre deres alvorligste brist. En god komedie skal have godt karakteriserede personer, en solid historie og morsomme replikker hele vejen igennem.

Jeg skal fortælle, hvornår jeg er morsomst: Når situationen er håbløs, og jeg har ryggen mod muren.

Jeg er lykkelig for, at jeg ik-

ke skriver romaner. Heller ikke, hvis jeg fik succes, ville det kunne sammenlignes med det at stå allerbagest i et fyldt teater og høre latterens tidevandsbølge skylle op imod sig. Det er den dejligste lyd i verden, og man bliver aldrig træt af den. Som dreng klatrede jeg op på en mur for at se Chaplin filme. Jeg lo så voldsomt, at jeg faldt ned og slog hul i hovedet og blev kørt på skadestuen, blødende og leende.

Nu er det min drøm at skrive en komedie, som får hele publikum til at falde ned af stolene og rulle rundt på gulvet og besvime af latter. (Det skete to gange hver uge i de to år »Et mageløst Par« gik i New York).

Men jeg kan ikke fortælle en vittighed, om jeg så fik en ladt pistol for panden. Jeg ler ikke længere selv af de replikker, der kommer ud af min skrivemaskine.

Jeg er altid dybt mistænksom over for en smart vittighed. Den vil næsten altid give pote, men den virker konstrueret, og man må have selvdisciplin nok til at kassere den. Før jeg kan skrive overbevisende om nogen, er jeg nødt til at vide, hvordan de ser ud, går, taler, klæder sig, hvad de spiser om morgenen, og hvem der er deres yndlingsfilmstjerner.

Simon i New York- og i Danmark

Neil Simon er i dag en af de oftest spillede dramatikere i den vestlige verden. Han debuterede i 1961, og har i den forløbne snes år skrevet gennemsnitlig ét dramatisk arbejde om året. De har alle fået deres succesfulde førsteopførelse på Broadway, for derefter at blive spredt ud over verden. Ikke én sæson i de sidste tyve år uden en ny Simon-komedie. Sæsonen 1966-67 udmærkede sig ved at have hele fire Simon-succeser kørende samtidigt på New Yorks Teatergade, en sjælden ære for en dramatiker.

Det var *Det Danske Teater*, der i foråret 1966 indtrodte Simon i Danmark, med hans lette komedie »Bare Tær i Parken«, der efteråret 1963 var blevet Simons første virkelige gennembrud på Broadway.

»Come Blow Your Horn« (filmet med Frank Sinatra i hovedrollen, men aldrig vist på teater i Danmark) var Simons dramatikerdebut på et teater i 1961. Derefter fulgte udkastet til musical'en »Little Me«.

»Bare Tær i Parken« blev udnævnt til »Best Play of The Year«, samme udmærkelse overgik i 1965 »Odd Couple« (vist herhjemme på Folketeatret, ABC-Teatret og på Jørgen Blaksted-Turnéen under titlen »Et mageløst Par« samt som amerikansk film, »Hvem støver af?«).

Det Danske Teater har desuden vist hans komedier »Den gode Doktor« (1974), senere også

opført på Folketeatret, og »Hotel California« (1977) også opført på Scala. De er begge, ligesom iøvrigt aftenens stykke, blevet udnævnt til »årets bedste skuespil«.

På få undtagelser nær er hele Simons nuværende produktion blevet opført på danske scener. »The Sunshine Boys« er opført på Folketeatret og Hvidovre Teater, »Den rødglødende Elsker« på Scala og af Harald Jørgensen-Turnéen, »Hotel Plaza nr. 719« (Plaza Suite) på Folketeatret, »Lady på Afveje« (The Gingerbread Lady) Det ny Teater, »Fangen på 14. Etage« (The Prisoner of Second Avenue) Bristol Teatret. »Tør vi elske« (Chapter Two) blev sidste sæson en stor succes på ABC-Teatret. Simon har også skrevet tekster til musicals, af hvilke vi herhjemme har opført »Nøglen under Måtten« (Promises, Promises), Scala og Aalborg Teater samt »Sweet Charity«, Aarhus Teater.

Simon har for øjeblikket to succeser gående på Broadway. Det er komedien »I Ought to Be in Pictures« og musical'en »They are Playing Our Song«, der begge planlægges for danske teatre i den kommende sæson.

I biografen har man foruden »Hvem støver af?« kunnet glæde sig over filmversioner af bl.a. »Sunshine Boys«, »Fangen på 14. etage« og »California Suite«. Simon har også skrevet manuskripter direkte til film, bl.a. succesen »The Goodbye Girl«.

Foto fra de afsluttende prøver i rækkefølge fra venstre til højre:

- 1) Lane Lind (*Faye*) og Jens Brenaa (*Leo*)
- 2) Anne Birch (*Jennie*) og Peter Steen (*George*)
- 3) Peter Steen (*George*) og Jens Brenaa (*Leo*)

TØR VI ELSKE

Lystspil af Neil Simon

*Oversættelse og bearbejdelse:
Freddy Albech og Henrik Johansen*

*Isenesættelse: Edvin Tiemroth
Scenografi: Hans Chr. Molbech*

Medvirkende:

GEORGE *Peter Steen*
LEO *Jens Brenaa*
JENNIE *Anne Birch*
FAYE *Lane Lind*

Handlingen udspilles
i to lejligheder på
Manhattan
i New York i vore dage

Spilletid:
ca. 2½ time inkl. een pause

Forestillingsleder: Bjarne Willaūma Reher
Regissør: Aage Olschansky
Lys: Claus Dohn
Lyd: Jørgen Selmer Noes
Suffli: Lone Guldbrandsen
Produktion: Bo Carlsson og Eva Deichmann
Snedker: Johan Keller
Maler: Walther Rasmussen
Tapetserer: Walter Jacobsen
Foto: Rigmor Mydtskov

Premiere: 5. januar 1981

Det Danske Teater – sæson 1980-81

Repertoire- planer for sæsonen 1981-82

Det danske Teater kan allerede nu løfte sløret for nogle af de planlagte forestillinger i den kommende sæson 1981-82.

Henrik Ibsens netop 100 år gamle, men evigt aktuelle, skuespil, »ET DUKKE-HJEM« bliver et af de spændende udspil i efterårssæsonen. Det unge, store talent *Stina Ekblad*, som Det Danske Teaters publikum havde mulighed for at se i »Helligtrekongersaften« og »Seks Personer søger en Forfatter«, men som i denne sæson er engageret ved Stockholms Stadsteater, vender tilbage til Danmark for at spille den berømte kvindelige hovedrolle som lærkefuglen Nora. Emmet Feigenberg iscenesætter i *Lars Juhls* scenografi et ungt ensemble i de klassiske roller: *Hans Henrik Voetmann* (Helmer), *Annika Hoydal* (fru Linde), *Geert Windahl* (sagfører Krogstad) og *Kurt Dreyer* (dr. Rank). Premiere i slutningen af sept. 1981.

I begyndelsen af september er der premiere på Ernst Bruun Olsens og Finn Saverys musical »TEEN-AGERLOVE«. *Kurt Ravn*, *Birgitte Bank-Mikkelsen*, *Bente Eskesen*, *Morten Eisner*, *John Larsen* og danserinder medvirker i forestillingen, hvor Svend Skipper er kapelmester. Iscenesættelse: Mogens Pedersen, der også tog sig af »My Fair Lady« på Det Danske Teater, også her med *Lizzi Rode* som koreograf og endelig sørger *Chr. Tom-Pedersen* for scenografien.

Sæsonens store klassiske lystspil bliver Shakespeares vidunderlige, erotiske og poetiske komedie »SOM MAN BEHAGER«, der udsendes i samarbejde med Det Kongelige Teater. Kir-

sten Olesen og *Peter Schrøder*, to af Nationalscenens talentfulde unge, er udlånt for at spille henholdsvis *Rosalinde* og *narren Prøvesten*. I det store persongalleri finder man endvidere bl.a. *Lars Knutzon*, *Hans Henrik Voetmann*, *Annika Hoydal*, *Gert Bastian*, *Henrik Kofoed*, *Henrik Petersen*, *Susanne Heinrich*, *Finn Arvé*. Sam *Besekow* iscenesætter Shakespeares tekst, der bliver nyoversat af *Jesper Klein*. Scenografi: *Lars Juhl*.

Sæsonen 1980-1981 INDENFOR MURENE

Det Kongelige Teaters forestilling udsendt i et teknisk/administrativt samarbejde med Det Danske Teater
Turné-premiere: 2. sept. 1980

KORT PÅ HÅNDEN

Lystspil af D. L. Coburn
Turné-premiere: 8. sept. 1980

MIRANDOLINA

komedie af Carlo Goldoni
Turné-premiere: 28. sept. 1980

TØR VI ELSKE

Lystspil af Neil Simon
Med: *Peter Steen*, *Anne Birch*, *Lane Lind*, *Jens Brenaa*
Iscenesættelse: *Edvin Tiemrohn*
Scenografi: *Hans Chr. Molbech*
Turné-premiere: 5. jan. 1981

VET SERA BLOMSTRER IKKE FOR ENHVER

(I samarbejde med Det Kongelige Teater)
Skuespil af *Kjeld Abell*
Med: *Lise Ringheim*, *Holger Juul Hansen*, *Helge Kjærulff-Schmidt*, *Kamma Andersen*, *Søren Pilmark*, *Blanche Funch*, *Rosa Feigenberg*
Iscenesættelse: *Sam Besekow*
Scenografi: *Lars Juhl*
Turné-premiere: 16. febr. 1981

DR. KNOCK

eller Medicinens Triumf
Komedie af *Jules Romains*
Med: *Poul Bundgaard*, *Preben Lerdorff Rye*, *John Larsen*, *Caja Heimann*, *Avi Sagild*, *Hanne Jørna*, *Else Benedikte Madsen*, *Flemming Danty*, *Bent Warburg*, *Jan Gustavsen*, *Jan Hovgaard m.fl.*
Iscenesættelse: *Ebbe Langberg*
Scenografi: *Claus Rostrup*
Turné-premiere: 23. febr. 1981

KISS ME, KATE!

Musical af *Cole Porter* og *Bella Spewack*
Med: *Birgitte Bank-Mikkelsen*, *Folmer Rubæk*, *Katja Miehe-Renard*, *Troels Kold*, *Eik Koch*, *Poul Erik Christiansen*, *Max Hansen*, *Niels Borksand*, *Ruddy Nyegaard*, *Albert Wichmann*, *Niels Sleimann*, *Martin Miehe-Renard*, *Sandy Grant*, *Linda Laursen m.fl.*
Iscenesættelse: *Daniel Bohr*
Koreografi: *Gordon Marsh*
Scenografi: *Jens-Jacob Worsaae*
Musikalsk ledelse: *Torben Kjær*
Turné-premiere: 1. marts 1981

Det Danske Teater

Administration og produktion:
Grøndal Centret, *Hvidkildevej 64*, indgang 2
2400 København NV
Telefon: 01-34 55 55
Teaterchef: *Meir Feigenberg*
Økonomichef: *Preben Høve*
Turnéchef: *Ib Juul Christensen*
Teatersekretær: *Bent Frandsen*
Programpris: Kr. 3.00